

ਕਹਾਣੀ

-ਤਨਵੀਰ ਕੌਰ ਨੈਨਸੀ

ਮਿਨੀ ਕਹਾਣੀਆਂ

ਵੇਟਾਂ ਬਨਾਮ ਪੈਸਾ

ਘਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਨੌਕਰਾਣੀ ਲਗਭਗ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੇਟਾਂ ਪੈਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਦੀ ਰਹਿੰਦੀ

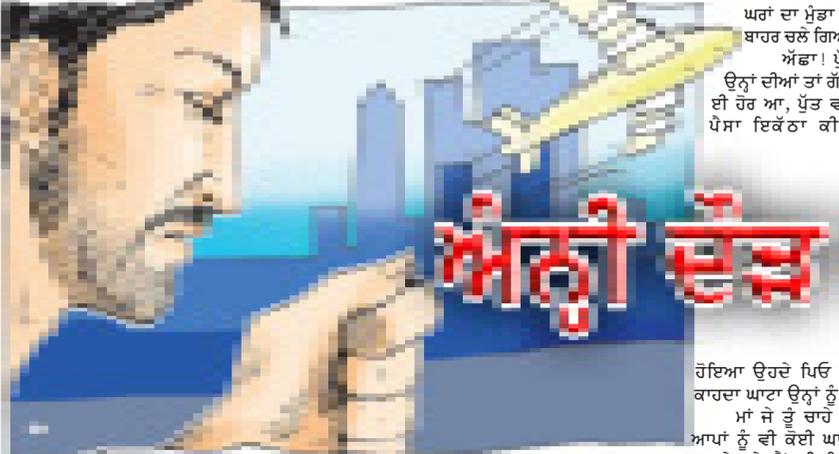
ਸੀ। ਕਦੇ-ਕਦੇ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦੀ-ਕਰਦੀ ਘਰ ਦੀ ਮਾਲਕਣ ਨਾਲ ਵੇਟਾਂ ਪੈਣ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ ਬੈਠਦੀ ਸੀ ਕਿ ਬੀਬੀ ਜੀ ਵੇਟਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਦੇ ਤਾਂ ਰੋਜ਼ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਪਰ ਆਪਣੇ ਤਾਂ ਵੇਟਾਂ ਪੈਣ ਦਾ ਰੋਲਾ ਸੁਣਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਨੌਕਰਾਣੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਮਾਲਕਣ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਵੇਟਾਂ ਤਾਂ ਪੱਚਾਇਤ ਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਆਪਣੀਆਂ ਵੇਟਾਂ ਦਾ ਰੋਲਾ ਤਾਂ ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦੀ-ਕਰਦੀ ਪਿੰਡ ਉੱਠੀ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ ਕਿ ਫਿਰ ਤਾਂ ਬੀਬੀ ਜੀ ਪੈਸਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਵੇਟਾਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਮਾਲਕਣ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਆਖਰੀ ਵੀ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਫੋਟੋ ਕੁਝ ਜੋ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਆਈ ਸੀ ਤਾਂ ਵੇਟਾਂ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਅਣਜਾਣ ਸੀ, ਝੱਟ ਹੀ ਬਿਲਕੁਲ 'ਇਹ ਪੈਸੇ ਵੇਟਾਂ ਦੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ' ਬੱਚੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੀ ਮਾਲਕਣ ਨਿਰਉਤਰ ਹੋਈ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਿਰਪੱਖ ਚੋਟਾਂ ਬਾਰੇ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨੌਕਰਾਣੀ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਤੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਡੋਲੇਪਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਸੀ।

ਮਾਂ ਅੱਜ ਬਾਪੂ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪ ਦੇਵੀ ਕਿ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਸੀ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ ਕੇ ਆਉਣਾ। ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆਂ ਰਵੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ।

ਕੰਮ ਔ? ਅੱਖੇ ਲੱਕੀ ਪੁੱਛਣ ਤੁਹਾਡਾ ਮੁੰਡਾ ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ 'ਤੇ ਅੱਗੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪੋ ਸਾਡਾ ਮੁੰਡਾ ਤਾਂ ਖੇਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਕਰੋ।

ਰਵੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਨਾ ਜੀ, ਹਜੇ ਇਹ ਬੰਦ ਆਪੋ ਸਮਝ ਸਾਉਗਾ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ। ਮੈਂ ਆਪੋ ਇਹਨੂੰ ਸਮਝਾ ਦਿਆਂਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਰੋਟੀ ਖਾ ਲਓ, ਮੂੰਹ ਹੱਥ ਧੋ ਕੇ। ਪਰਮ ਕੁਰ ਨੇ ਬੜੇ ਠਰ੍ਹੇ ਨਾਲ ਕਰਨੈਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ।

ਦੋਸਤ ਦੀ ਮਿੰਨਤ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਟਿਕਟ ਦੇ ਪੈਸੇ ਲਏ ਤੇ ਇੰਡੀਆ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ।... ਹੁਣ ਉਹ ਬਹੁਤ ਪਛਤਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਬੁਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਉਹ ਆਪਣਾ ਕਿਹੜਾ ਮੂੰਹ ਲੈ ਕੇ ਬੇਬੇ ਬਾਪੂ ਨੂੰ ਕੋਲ ਸਾਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਬਾਪੂ ਨੂੰ ਗੱਲ ਦੀ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰਨ। ਚੰਗਾ ਮਾਂ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਖੱਚਦਾ। ਰਵੀ ਦਾ ਫੋਨ ਸੁਣ ਕੇ ਮਾਂ ਹੁਣ ਫੁੱਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਮਾ ਰਹੀ। ਰਵੀ ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਦਾ ਆਖਿਰ ਜਾਂਦਾ ਵੀ ਕਿਹੜਾ ਮੂੰਹ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਆਏ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਲੈ ਕੇ ?

ਅੰਨੀ ਦੌੜ ਦਾ ਦੁਖਾਂਤ

ਬੱਸ ਮਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁੰਡੇ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਗਏ ਨੇ ਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਹੁਣ ਬਾਹਰ ਹੀ ਜਾਣਾ ਹੈ ਬੱਸ। ਰਵੀ ਨੇ ਰੋਅਬ ਭਰੇ ਲਹਿਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ।

ਹੋਇਆ ਉਹਦੇ ਪਿਛੇ ਨੇ, ਕਾਹਦਾ ਘਾਟਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ। ਮਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਚਾਹੁੰ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੋਈ ਘਾਟਾ ਨਾ ਰਹੇ, ਜੇ ਮੈਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਟੋਕ ਕੇ ਕਿਹਾ। ਰਵੀ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਬੁਝ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਤੇਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਲਿਖਣ 'ਤੇ ਹੀ ਇਹ ਏਨਾ ਮੱਠਕ ਰਿਹਾ ਧਰਮ ਕੁਰੇ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਬੇਈ ਨਾ ਇਹਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਾਭ ਪਿਆਰ ਕਰ ਕਰ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਕਰ। ਧਰਮ ਕੁਰੇ ਦੇਖੀ ਕਿਤੇ ਏਸ ਦੇ ਆਖੇ ਲੱਗ ਕੇ ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਪਰਵਾਸ ਦੀ ਅੰਨੀ ਦੌੜ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਾ ਹੋਣਾ ਪੈ ਜਾਵੇ। ਰਵੀ ਦੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਕਰਨੈਲ ਨੇ ਧਰਮ

ਬਾਹਰ ਚਲਿਆ ਜਾਵਾਂ ਤਾਂ। ਰਵੀ ਨੇ ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਹਿਲਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਪੁੱਤ ਘਾਟਾ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਵੀ ਕਾਸੇ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਤੂੰ ਆਵੇ ਹੀ ਬਾਹਰ ਦੇ ਮਗਰ ਪਿਆ। ਮਾਂ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਜੇ ਮੈਂ ਇਕ ਵਾਰ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਗਿਆ ਤਾਂ ਦੇਖੀ, ਫੇਰ ਤੂੰ ਵੀ ਵੱਡੇ ਘਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵਾਂਗੂੰ ਰਾਜ ਕਰੇਗੀ ਰਾਜ। ਜਿਵੇਂ ਹੁਣ ਤੂੰ ਬਾਪੂ ਦੀਆਂ ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰਦੀ ਫਿਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਐਂ ਨਾ, ਮੈਨੂੰ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ

ਉਸ ਨੇ ਝੱਟ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹਿਆ। ਇਹ ਖਿਆਲ ਆਉਣ ਦੀ ਦੇਰ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਰਵੀ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਸੋਚੇ ਫਰਕ ਤਾਂ ਪੈ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਧੇ ਸਮਝੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ। ਇਥੇ ਤੋਂ ਆਪਣਿਆਂ ਦਾ ਖੂਨ ਵੀ ਚਿੱਟਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਵੀ ਨੂੰ ਇਹ ਖੋਬ ਕੇ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ ਤੇ ਅੱਜ ਬੇਬੇ ਬਾਪੂ ਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਯਾਦ ਆਈ। ਰਵੀ ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰੇ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਆ ਕੇ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਭਾਲ ਦੇ ਚੇਰੇ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਹੁਣ ਉਸ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਅਨੇਕਾਂ ਬਾਵਾਂ 'ਤੇ ਖੱਕੇ ਖਾਣੇ ਤੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਨੌਕਰੀ ਨਾ ਮਿਲੀ। ਹੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਲਜ ਦੀ ਫੀਸ ਭਰਨੀ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਪਰਵਾਸ ਦੀ ਅੰਨੀ ਦੌੜ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਗਈ। ਅਖੀਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪਾਸਿਓਂ ਥਣ ਜਾਵੀਂ...।

ਸਵੇਰੇ-ਸਵੇਰੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਅਸੀਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤੋਂ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਜਾਣ ਲਈ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚਲੀ ਮੁੱਖ ਸੜਕ ਉੱਪਰ ਕਾਲਜ ਕਦਮੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਸਾਡੀ ਨਿਗਾਹ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਕਰੀਬ ਅੱਸੀ-ਬਿਆਸੀ ਸਾਲ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ 'ਤੇ ਪਈ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੇ ਲਿਬਾਸ ਅਤੇ ਆਵਾਜ਼ ਤੋਂ ਸਾਫ ਪਤਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਪੱਕਾ ਵਸਨੀਕ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਲੰਘ ਰਹੇ ਟੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਰੋਕ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਯਾਤਰੂ ਟੋਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਦੇਸ਼ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਹ ਨਿਰਾਸ਼ ਤੇ ਮਾੜਾ ਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਮੁੜ ਅਗਲੇ ਟੋਲੇ ਮੁਹਰੇ ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਖੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ। ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਜਦ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਮੰਗਾ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬੇਆਸ ਜਿਹਾ ਹੋ ਕੇ ਮੋਟੀ ਸਾਰੀ ਐਨਕ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਕਰੜ ਬਰੜੀ ਜਿਹੀ ਦਾੜ੍ਹੀ 'ਤੇ ਹੱਥ ਫੇਰਦਾ-ਫੇਰਦਾ ਪੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਜਿਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਰ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰਲੀ ਭਾਵਕੁਤਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੀ ਇਸ ਮਨੋਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਹੀ ਲੱਗੇ ਸੀ ਕਿ

ਬਾਲ ਬੱਚੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਉਸ ਕੋਲ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੜਾ ਸੋਧਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ-ਦਰਬਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਚ ਵੀ ਚੰਗੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਉਹ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵੀ

ਜਵਾਨ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਹ ਬਾਂ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਜੰਮਿਆ ਸੀ, ਆਡੀਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡਿਆ ਤੇ ਬਾਲ ਵਰੋਸੇ ਕਈਆਂ ਨਾਲ ਲੜਿਆ ਸੀ, ਮੱਝਾਂ ਚਾਰੀਆਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਂਵਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਪਰ ਹੁਣ ਐਨਾ ਕੁ ਜ਼ਰੂਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ

ਕਿ, 'ਯਾ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੇਰੀ ਰਹਿਮਤ...'। ਫਿਰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਕਿ, 'ਚਲ ਮੇਰੇ ਬਚਪਨ ਦੇ ਯਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਪੁੱਤ ਪੁੱਤਾ ਹੀ ਕਦੇ ਮਿਲ ਪਵੇ, ਤੇ ਮੈਂ ਉਸਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛ ਲਵਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਭਰਾਵਾਂ ਵਰਗਾ ਯਾਰ ਇਸ ਜਹਾਨ 'ਤੇ ਹੈ ਵੀ ਜਾਂ...? ਪੁੱਛ ਲਵਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਯਾਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਵੇਂ ਲੰਘੀ ਉਸ ਦੀ ਪਹਾੜ ਵਰਗੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਤੇ ਫਿਰ ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਵੀ ਫੌਤ ਹੀ ਹੋ ਜਾਵਾਂ'। ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੇ ਇਸ ਅਖੀਰਲੇ ਫਿਕਰ ਨੇ ਸਾਡੀਆਂ ਵੀ ਅੱਖਾਂ ਨਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਹਕੂਮਤਾਂ ਦੇ ਚਾਲੇ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸੰਸਾਰ ਭਰ 'ਚ ਸਥਿਤੀ, ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਤਕਾਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸ਼ਾਲਮ ਖਾਨ ਅੰਦਰ ਭੜਕੂ ਪਾਉਣ ਆਪਣੇ ਲੰਗੋਟੀਏ ਯਾਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਖੜਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਉਡੀਕ 'ਚ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜ਼ਰੂਰ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। -ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਕਹਾਣੀ-ਉੱਭੀਕ

ਕਾਵਿ ਰਚਨਾਵਾਂ

ਦੋ ਪਲ
ਇਸ ਉਗਲੀ ਫੜਾਈ, ਅਸੀਂ ਤੁਰੀ ਗਏ ਨਾਲ
ਉਹਨੇ ਉਗਲੀ ਫੜਾਈ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਰਹੇ।
ਮਾਂ-ਮਹਿੰਟਰਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗੂੰ, ਅਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ,
ਸਾਡੀ ਸੁਣੀ ਨਾ ਦੁਹਾਈ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਰਹੇ।
ਇਕ ਰਾਹਾਂ ਅਣਜਾਣ, ਦੂਜੇ ਪੰਧ ਦੁਸ਼ਵਾਰ,
ਦਿਸਹੋਦਿਆਂ ਤੋਂ ਸੀ, ਤੀਜੇ ਦੂਰ ਮੰਜਲਾਂ।
ਚੋਬੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਛਾਲੇ, ਪੰਜ ਤੱਪਦੇ ਸੀ ਰੇਤੇ,
ਛੇਵੇਂ ਦੇਦੀਆਂ ਚਿੜਾਉਣ, ਮਗਰੂਰ ਮੰਜਲਾਂ।
ਸੱਤ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਭੀੜ, ਬਾਕੀ ਗਰਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਰ,
ਸੁਣੇ ਕੰਨ 'ਚ ਨਾ ਪਾਈ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਰਹੇ।
ਮਾਂ-ਮਹਿੰਟਰਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗੂੰ, ਅਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ,
ਸਾਡੀ ਸੁਣੀ ਨਾ ਦੁਹਾਈ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਰਹੇ।
ਹੁੰਦਾ ਕਿਸ ਕੋਲ ਸਮਾਂ, ਕੌਣ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਗੋਲ,
ਆਪੋ-ਧਾਪੀ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆਂ ਹੈ ਦੌੜੀ ਫਿਰਦੀ।
ਉਹ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਨਿਭਾਵਾਂ, ਵੰਡਾਂ ਮੀਤ ਨੂੰ ਵਫਾਵਾਂ,
ਮੁੰਦ ਬੇਧਨਾਂ ਦੀ ਸਭ ਕੁਝ ਕੱਜੀ ਜਾਂਦੀ।
ਉਹਨੇ ਭੋਲਾ ਜਿਹਾ ਬਣ, ਦੱਸੀ ਸਾਰੀ ਮਜਬੂਰੀ,
ਇਉਂ ਕੀਤੀ ਚੜ੍ਹਾਈ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਰਹੇ।
ਮਾਂ ਮਹਿੰਟਰਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗੂੰ, ਅਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ,
ਸਾਡੀ ਸੁਣੀ ਨਾ ਦੁਹਾਈ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਰਹੇ।
ਉਹਨੇ ਚੜ੍ਹ ਲਿਆ ਸਾਲੂ, ਫੁਲਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਛਾਵੇਂ,
ਸਾਡੇ ਹੋਕੇ ਸ਼ਹਿਨਾਈ ਬਣ, ਕੁਕਰਦੇ ਰਹੇ।
ਕੁਝ ਹਿਜਰਾਂ ਦੀ ਐਂਗ, ਕੁਝ ਹੋਕਿਆਂ ਦੇ ਲਾਝੂ,
ਇਉਂ ਜੱਗ ਵਾਲੇ ਭੋੜੇ, ਸਾਨੂੰ ਫੁਕਦੇ ਰਹੇ।
ਐਵੇਂ ਪਲ ਦੇ ਪਲ ਸੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਲਿਸ਼ਕਾਰਾ,
ਉਸ ਅਉਧ ਨਾ ਹੋਵਾਈ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਰਹੇ।

ਮੇਰੀ ਮਾਂ
ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਮੇਰੀ ਮਾਂ, ਤੇਰੀ ਠੰਢੀ-ਮਿਠੜੀ ਛਾਂ,
ਤੇਰੇ ਜਿਹਾ ਨਾ ਕੋਈ ਵਿਚ ਜਾਂਗੇ।
ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਮੇਰੀ ਮਾਂ, ਤੇਰੀ ਠੰਢੀ-ਮਿਠੜੀ ਛਾਂ।
ਨਵਾਵੇਂ, ਧੁਆਵੇਂ, ਸੋਹਣੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਵੇਂ,
ਜਿਉਣ ਜਾਚ ਦੇ ਢੰਗ ਸਿਖਾਵੇਂ।
ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਦੱਸੋ ਇਕ-ਇਕ ਨਾਅ,
ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਮੇਰੀ ਮਾਂ, ਤੇਰੀ ਠੰਢੀ-ਮਿਠੜੀ ਛਾਂ।
ਤੇਰੀ ਗੋਦ ਜਿਹੀ ਨਾ ਠੰਢ ਕਿਤੇ,
ਤੇਰੇ ਜਿਹਾ ਨਾ ਜੰਗ 'ਚ ਹੋਰ ਦਿਸੇ।
ਤੂੰ ਜਿੰਦ ਲਗਾਈ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਅ,
ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਮੇਰੀ ਮਾਂ, ਤੇਰੀ ਠੰਢੀ-ਮਿਠੜੀ ਛਾਂ।
ਮਾਂ ਮੇਰੀ ਘਣਛਾਵਾਂ ਰੁੱਖ,
ਜਿਸ ਨੇ ਵੱਡੇ ਮੇਰੇ ਦੁੱਖ।
ਕਿੰਨ ਅਦਾ ਮੈਂ ਕਰਜ਼ ਕਰਾਂ ?
ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਮੇਰੀ ਮਾਂ, ਤੇਰੀ ਠੰਢੀ-ਮਿਠੜੀ ਛਾਂ।
ਪ੍ਰੋ: ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ

ਦੇਰੇ ਗੋਲ ਸਮਝੋ
ਨਸ਼ਿਆਂ ਬਦਲੇ ਵੇਟ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਪਾਵਾਂਗੇ,
ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਰੇ ਗੋਲ ਸਮਝਾਵਾਂਗੇ।
ਨਸ਼ੇ ਵੱਡਣ ਦਾ ਕੰਮ ਜੋ ਨੇਤਾ ਕਰਦੇ ਨੇ,
ਆਪਣੀ ਮੌਤੋਂ ਖੁਦ ਇਕ ਦਿਨ ਉਹ ਮਰਦੇ ਨੇ।
ਵੰਡਦਾ ਪੋਸਤ, ਡੋਡੇ, ਫੀਮ, ਕੋਈ ਦਾਰੂ
ਐਸਾ ਨੇਤਾ ਕਿਸ ਥਿਰ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਤਾਰੂ।
ਤਨ, ਮਨ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਹੋਲ ਜਦੋਂ ਹੋ ਆ ਜਾਵੇ
ਸੋਚਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਸਾਡੀ ਮਿਟ ਜਾਵੇ।
ਚੰਗਾ ਕਿਹੜਾ ਨੇਤਾ, ਕਿਹੜਾ ਮਾਡਲ ਹੈ,
ਨਸ਼ਾ ਮਿਟਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਇਹ ਪਾੜਾ ਹੈ।
ਨਸ਼ਾ, ਡੋਬਦਾ ਜਿਸਮ, ਜਵਾਨੀ ਤੇ ਪੈਸਾ
ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਕੋਝਾ ਕੰਮ ਐਸਾ।
ਵੇਟ ਕੀਮਤੀ ਸਾਡੀ, ਕਦੇ ਨਾ ਵੇਚਾਂਗੇ,
ਨਸ਼ਿਆਂ ਸਾਹਵੇਂ ਗੁੱਝੇ ਮੂਲ ਨਾ ਟੋਕਾਂਗੇ।
ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਅਸੀਂ ਵੀ ਸਾਰੇ ਪੁਣ ਕਰੀਏ,
ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਨਾ ਦਮ ਭਰੀਏ।
ਪ੍ਰੋ: ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ

ਪਰਦੇਸੀ
ਸਭ ਪਰਦੇਸੀ ਤੁਰ ਚੱਲੇ ਨੇ।
ਅਕਲਾਂ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ, ਇਸ ਮਿੱਟੀ ਕਰਮਾ ਪਿੱਟੀ
ਤੋਂ, ਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਤਮੀਜ਼ਾਂ ਵਾਲੇ,
ਭਾਰਤ ਮਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਲਾਰੇ,
ਲੋਖਾਂ ਨੂੰ ਚਮਕਾਉਣ ਦੀ ਖਾਤਿਰ,
ਸੋਨਾ ਨਿਰਾ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਖਾਤਿਰ, ਸਭ ਪਰਦੇਸੀ ਤੁਰ ਚੱਲੇ
ਨੇ। ਸੁੱਖਾਂ ਸੁੱਖ ਜਵਾਨੀ ਆਈ, ਜਵਾਨੀ ਵੀ ਨਾਲ ਲਿਆਈ,
ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਸੰਤਾਪ ਖੁਰੇ ਨੇ,
ਬੜਾਂ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਖੁਰੇ ਨੇ,
ਬੜੀ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪਾ ਕੇ,
ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਹੁਨਰ ਕਮਾ ਕੇ, ਸਭ ਪਰਦੇਸੀ ਤੁਰ ਚੱਲੇ
ਨੇ। ਉੱਤੇ ਉੱਤੇ ਹੋਸਣ ਮਾਵਾਂ ਹੁੱਝ ਕੱਟਦੇ
ਛੱਕਣ ਮਾਵਾਂ, ਮੱਚਦੇ ਹੋਏ ਅੰਗਿਆਰ ਤੁਰੇ ਨੇ,
ਸੱਤ ਸੰਸਦਾਂ ਪਾਰ ਤੁਰੇ ਨੇ,
ਇਕ ਸੁਨਹਿਰੀ ਆਸ ਜਗਾ ਕੇ,

ਬੇਗਾਨੇ ਧਨ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ

ਕਾਲਜ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ, ਖਰੀਦੋ-ਫ਼ਰੋਖਤ, ਸੱਚਾ-ਪੱਤਰ ਛਪਵਾਉਣ, ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਪਹਿਨਣ ਲਈ ਅਗਾਊਂ ਬੁਕਿੰਗਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਵੇਖ ਰਹੀ ਸਾਂ ਮੈਂ। ਦਿਨ ਇਕ-ਇਕ ਕਰਕੇ ਨੇੜੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਉੱਥੇ ਵੀ ਸਿਆਣਿਆਂ ਦਾ ਕਾਕਸ ਸੱਚ ਹੋ ਕਿ 'ਬੰਨ੍ਹੇ ਦਿਨਾਂ' ਦਾ ਕੀ ਏ-ਆਏ ਕਿ ਆਏ? ਮੇਰੇ ਚੇਤਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਚਪਨ ਦੀਆ ਯਾਦਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵਿਸਰ ਰਹੀਆਂ। ਮਿੱਠੀ ਹੋਲੀ ਦੇਣੇ ਆਖ ਦਿੰਦੀ ਮੇਰੀ ਗਾਣੀ ਪੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਕਰ, ਗੁੱਝੀਆਂ-ਪਟੋਲੇ ਇਹ ਬਚਪਨ ਦੀਆਂ ਖੋਭਾਂ ਸਭ ਇਥੇ ਇਥੇ ਘਰ ਵਿਚ ਰਹਿ ਜਾਣੀਆਂ ਨੇ। ਹਾਲੇ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀ ਤਾਂ ਗੋਲ ਏ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਨੌਤੀਆਂ, ਚੂੜੀਆਂ, ਗਜ਼ਰੇ, ਕਲਿੱਪ, ਗੁੱਤ ਬਟਨ, ਪਤਾ ਨੀ ਕਿ ਕੁਝ ਖਿਲਾਰ ਪਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਮਾਮੂਲੀ ਠੱਕਰ ਵੀ ਵੱਜ ਜਾਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਭੱਜ ਕੇ ਅੰਮੀ ਦੇ ਗਲੇ ਨੂੰ ਚਿੱਬ ਜਾਣਾ। ਚੰਦਾ ਮਾਮਾ ਡੋਰੀਆ, ਚੱਲ ਮੇਰੀ ਠਾਠਕੀ, ਗਿੱਦੜ-ਗਿੱਦੜੀ, ਰਾਜੇ-ਰਾਣੀਆਂ ਤੇ ਰਜਨੀ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਕੱਢਣ ਵਾਂਗੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਮੇਰੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਦਾ ਅਨਮੋਲ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਬਣੀਆਂ ਪਈਆਂ ਨੇ ਤੇ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ, ਮਾਨ ਚਿੱਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਹੋਈ ਜਾਂਦਾ। ਕੰ ਪਿਉਟਰ ਯੁੱਗ ਨੇ ਵੀ ਮੇਰੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨਾ ਬਦਲੀ ਤੇ ਮੈਂ ਅਕਸਰ ਸੋਚਾਂ ਵਿਚ ਡੁੱਬੀ ਰਹਿੰਦੀ ਆਹ ਚਾਚੇ-ਤਾਏ ਜਿਹੜੇ ਮੈਨੂੰ ਘਰੋਂ ਤੋਰਨ ਵਿਚ ਬੜੇ ਕਾਰਲੇ ਨੇ, ਛੋਟੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਮਿਟ ਵੀ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਨਾ ਜਾਣ ਦਿੰਦੇ। ਕੋਈ ਆਹਦਾਂ ਮੇਰਾ ਲੱਗਕ, ਕੋਈ ਮਾਣੋ-ਬਿੱਲੀ, ਕੋਈ ਕਾਟੇ ਤੇ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਪਾਪਾ ਮੈਨੂੰ ਕਰਮਾਂ ਵਾਲਾ ਪੁੱਤ ਕਹਿਕੇ ਮਾਣ ਦਿੰਦੇ। ਆਂਢਾਂ-ਗੁਆਂਢਾਂ ਵੀ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਸਿਫਤ ਕਰ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਅੱਖੇ ਧੀ ਹੋਵੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਲਾਇਕ, ਨਾਲੇ ਧੀਆਂ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਆਪ ਲਿਖਦੀਆਂ ਨੇ। ਦਿਨ ਆਖਰਕਾਰ ਆਉਣਾ ਹੀ ਸੀ, ਘਰੋਂ ਆਖਰਕਾਰ ਭਰਨਾ ਹੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਸੋਚਦੀ ਸਕੂਲੋਂ ਘਰ ਵਜ਼ਨ ਸਮੇਂ ਬਾਹਾਂ ਉਲਾਣ ਕੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਮੰਮੀ ਆਉਦਿਆਂ ਹੀ ਬੁੱਕਲ ਵਿਚ ਲੈਣਾ ਲੱਚਦੀ ਤੇ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਘਰੋਂ ਸ਼ਗਨ ਦੇ ਕੇ ਵਿਦਾ ਕਰੇਗੀ। ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਫਰਾਕ ਪਾਈ ਹੁੰਦੀ ਤੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਵੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਹੁਣ ਲਹਿੰਗੇ ਵਿਚ ਲਿਪਟੀ ਧੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਬਾਂ ਉਦਾਸ ਮੁਦਰਾ ਵਿਚ ਘਰੋਂ ਤੋਰ ਦੇਣਗੇ। ਸਾਰੇ ਜੀਅ ਮੈਨੂੰ ਘਰੋਂ ਤੋਰਨ ਲਈ ਬੜੀ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੋਚਾਂ ਵਿਚ ਡੁੱਬੀ ਦੇ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਦਾਦੀ ਵਲੋਂ ਕਰੇ ਸ਼ਬਦ ਯਾਦ ਆਏ। 'ਪੁੱਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਤੁਰਿਆ ਕਰ, ਧੀਆਂ ਤਾਂ ਬੇਗਾਨਾ ਧਨ ਤੇ ਪਾਪਾ ਵਲੋਂ ਨੇ' ਦਿਲ ਕਰੋ ਕਿ ਮੈਂ ਭੱਜ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾ ਨਾਲ ਚਿੱਬੜ ਜਾਵਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਬੜ੍ਹਾ ਸਮਾਂ ਬਾਕੀ ਸੀ ਤੇ ਪਾਪਾ ਵਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਕੱਚੇ ਧਨ ਦੀ ਤਜਰੀ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਵਾਲੀ ਸੀ, ਇਸੇ ਅਹਿਸਾਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੈਂ ਅੱਖਾਂ ਪੁੱਝੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਗਈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ; ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਹਲਫ਼ ਲਓ

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਇਕੱਠੀ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਆਂ ਹਨ।

ਪਵਿੱਤਰ ਕਾਲੀ ਵੇਂਦੀ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਸਬੰਧੀ ਕਰਵਾਏ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹਿੱਸਾ > ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਗਿਣਾਈਆਂ

ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ 17 ਜੁਲਾਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤਰਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਲਫ਼ ਲੈਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਕਾਲੀ ਵੇਂਦੀ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਸਬੰਧੀ ਕਰਵਾਏ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਣੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਸੂਬਾ ਗੰਭੀਰ ਜਲ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਆਪਣਾ ਕਾਰਜਭਾਰ ਸੰਭਾਲਣ ਮਗਰੋਂ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ 15,947 ਖਾਲੀ ਕੰਠੇਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦੂਰ-ਦੂਰਾਡੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਪਹੁੰਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੇ ਕਾਰਜਭਾਰ ਸੰਭਾਲਿਆ, ਉਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 21 ਫੀਸਦੀ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਜਾਈ ਲਈ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਅੱਜ ਇਹ ਦੱਸਦਿਆਂ ਮੈਨੂੰ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਦਾ 63 ਫੀਸਦੀ ਸਿਜਾਈ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੱਥੇ ਨਾਲ ਮੱਥਾ ਜੋੜ ਕੇ ਚੱਲਣ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਅਹਿਮ ਕਾਰਜ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਇਕੱਠੀ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਆਂ ਹਨ।

ਲਈ ਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਇਕੱਠੀ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਆਂ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸੁਭਾਗ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨ ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਅਕੀਦਾ ਭੇਟ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਚੰਦੋਂ ਕਰਵਾਇਆ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੇ ਇੱਥੇ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤਾ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਨਗਰੀ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ 14 ਸਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਅਤੇ ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਵੱਡੇ ਮਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਕਾਲੀ ਵੇਂਦੀ ਦੀ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 165

ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮੀ ਕਾਲੀ ਵੇਂਦੀ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੇਠਲੇ ਨੂੰ ਵਿਤਰਿਤ ਵਿੱਚ ਸੁਨਿਹਰੀ ਅੰਬਰ ਨਾਲ ਉਕਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਿਸਾਲੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਨਾਲ ਹਵਾ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੁਨੇਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਚੋਵਾਲ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 17 ਜੁਲਾਈ 2000 ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੀਬੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਅਰਦਾਸ ਨਾਲ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਾਹਿਬਾਂ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2022 ਵਿੱਚ ਸੰਤ ਸੀਚੋਵਾਲ ਜੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜੁਟੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 17 ਜੁਲਾਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤਰਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਰਾਜਪਾ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਇਕੱਠੀ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਆਂ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸੁਭਾਗ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨ ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਅਕੀਦਾ ਭੇਟ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਚੰਦੋਂ ਕਰਵਾਇਆ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੇ ਇੱਥੇ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤਾ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਨਗਰੀ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ 14 ਸਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਅਤੇ ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਵੱਡੇ ਮਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਕਾਲੀ ਵੇਂਦੀ ਦੀ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 165

ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮੀ ਕਾਲੀ ਵੇਂਦੀ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੇਠਲੇ ਨੂੰ ਵਿਤਰਿਤ ਵਿੱਚ ਸੁਨਿਹਰੀ ਅੰਬਰ ਨਾਲ ਉਕਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਿਸਾਲੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਨਾਲ ਹਵਾ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੁਨੇਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਚੋਵਾਲ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 17 ਜੁਲਾਈ 2000 ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੀਬੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਅਰਦਾਸ ਨਾਲ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਾਹਿਬਾਂ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2022 ਵਿੱਚ ਸੰਤ ਸੀਚੋਵਾਲ ਜੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜੁਟੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਮੈਂਦੀ ਨੂੰ ਚੀਨ-ਭਾਰਤ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਲੀਆ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਗੇ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਗੁਣ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਸ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ।" ਲਘਨੂ ਦੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦਾਇਰ ਮਾਣਗਾਨੀ ਦੇ ਕੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਗਾਧੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਦੋ ਦਿਨ ਬਾਅਦ, ਅਲੋਕ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਠ ਦੇ ਨੇਤਾ 'ਤੇ ਆਦਰ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਸ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਾਧੀ ਨੇ ਅਕਸਰ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿਲਾਫ਼ ਨਿਰਾਦਰ ਭਰੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

ਪੇਂਡੂ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਕੰਜ਼ਪਸ਼ਨ ਥੀਮ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜਾਣ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਟਾਟਾ ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਫੰਡ QA ਵਿੱਚ 2 ਕਰੋੜ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 17 ਜੁਲਾਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤਰਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਵਧਦੀ ਪੇਂਡੂ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਆਮ ਮਾਨਸੁਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖਪਤ ਵਿੱਚ ਆਸ਼ਾਵਾਦ ਨੂੰ ਦਬਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਖਪਤ-ਅਧਾਰਿਤ ਮਿਊਚੁਅਲ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ 2024 ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਸਾਰੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। 2025 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਫਟਕੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼੍ਰੋਣੀ ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜ ਉਭਰੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ਾਲ ਬਾਜ਼ਾਰ। ਖਪਤ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚ, ਟਾਟਾ ਇੰਡੀਆ ਖਪਤਕਾਰ ਫੰਡ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਟਾਟਾ ਇੰਡੀਆ ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਫੰਡ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਸੰਪਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਧੀਨ 30 ਜੂਨ, 2025 ਤੱਕ 2,457.4 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ, ਜੋ ਕਿ 31 ਮਾਰਚ, 2024 ਤੱਕ 1,457 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ 69% ਵੱਧ ਹੈ। ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਟਾਟਾ ਮਿਊਚੁਅਲ ਫੰਡ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪ੍ਰੈਲ ਅਤੇ ਜੂਨ 2025 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਟਾਟਾ ਇੰਡੀਆ ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਫੰਡ ਵਿੱਚ 2.11 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਹੋਇਆ, ਜੋ ਕਿ 2024 ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਦੁੱਗਣਾ ਹੈ। ਟਾਟਾ ਐਸਟੇ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਡੈਵ ਮੈਨੇਜਰ ਸੋਨਮ ਉਦਾਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖਪਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾਗਤ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਆਬਾਦੀ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਮੋਗ, ਵਧਦੀ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਅਸੀਂ ਟਾਟਾ ਇੰਡੀਆ ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਵੇਚਕਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਸੇਵਾ-ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਖਪਤ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁੜ ਸਬਾਇਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ 'ਰੋਡੀ', ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਪਤ ਵਾਲੇ

ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਰਗੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਜੋ ਭਰਾਨ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਇਸ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਖਪਤ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ 2024 ਵਿੱਚ 20.96% ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ BSE 500 TRI ਬੈਚਮਾਰਕ ਵਿੱਚੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਘੱਟ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਰਗੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਜੋ ਭਰਾਨ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਇਸ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਖਪਤ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ 2024 ਵਿੱਚ 20.96% ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ BSE 500 TRI ਬੈਚਮਾਰਕ ਵਿੱਚੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਘੱਟ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਰਗੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਜੋ ਭਰਾਨ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਇਸ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਖਪਤ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ 2024 ਵਿੱਚ 20.96% ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ BSE 500 TRI ਬੈਚਮਾਰਕ ਵਿੱਚੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਘੱਟ ਹੈ।

(15.67%) ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਆਸ਼ਾਵਾਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਟਾਟਾ ਇੰਡੀਆ ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਫੰਡ ਇੱਕ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਹੈ, ਖਪਤਕਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ (ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਪਰ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ) ਪ੍ਰਦੂਸ਼, ਟਿਕਾਉ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ-ਅਧਾਰਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (PLI) ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖੋਜੀਆਂ ਵਰਗੇ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਵਾਇਤੀ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਡਿਜੀਟਲ ਵਿੱਚੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ 223 ਉਪਭੋਗਤਾ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਾਰਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਟੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਐਕਟ, ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਅਤੇ ਸਰਬਸੰਪਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਨੂੰ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਐਕਟ, ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਅਤੇ ਸਰਬਸੰਪਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਨੂੰ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਐਕਟ, ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਅਤੇ ਸਰਬਸੰਪਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਨੂੰ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਐੱਸਆਈਟੀ ਕੌਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਕਰਨਲ ਬਾਠ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੌਰਾਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇੱਕ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਰਨਲ ਬਾਠ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੋਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਾਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਐੱਸਆਈਟੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਐੱਸਆਈਟੀ ਕੌਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਕਰਨਲ ਬਾਠ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੌਰਾਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇੱਕ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਰਨਲ ਬਾਠ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੋਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਾਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਐੱਸਆਈਟੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਕਰਨਲ ਬਾਠ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਣੀ ਪੀਣੀਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ 'ਤੇ 13-14 ਮਾਰਚ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ 'ਬੋਰਿੰਗੀ ਨਾਲ' ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜੈਕ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਚਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰਕਾਹਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਆਈਡੀ ਕਾਰਡ ਮੌਜੂਦਾ ਫੋਨ ਖੋਲ੍ਹਣ ਅਤੇ ਡੂਟੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਯਕੀਨੀਆਂ ਦੇਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 17 ਜੁਲਾਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤਰਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਰ੍ਹੇ 'ਚ ਟੀਕਾਕਰਨ ਤੋਂ ਵਾਝੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ('ਜ਼ੀਰੋ ਡੋਜ਼ ਚਿਲਡਰਨ') ਦੀ ਗਿਣਤੀ 43 ਫੀਸਦੀ ਘਟ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਡਬਲਊਐੱਚਏ ਨੇ ਯੂਨੀਸੈੱਫ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ 'ਚ ਸਾਲ 2023 'ਚ ਟੀਕਾਕਰਨ ਤੋਂ ਵਾਝੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1.6 ਮਿਲੀਅਨ ਸੀ ਜੋ ਸਾਲ 2024 ਵਿੱਚ ਘਟ ਕੇ 0.9 ਮਿਲੀਅਨ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਲਗਪਗ 7 ਲੱਖ ਬੱਚੇ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ (ਸਾਊਥ ਏਸ਼ੀਆ) ਲਈ ਯੂਨੀਸੈੱਫ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਵਿਦੇਸ਼ਕ ਸੰਜੋ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅੱਜ ਵੱਧ ਬੱਚੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੂਰ-ਦੂਰਾਡੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕੱਮਲ ਟੀਕਾਕਰਨ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੱਖਣ ਏਸ਼ੀਆ ਨੇ ਟੀਕਾਕਰਨ ਦੀ ਗੁਣ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਵਰੇਜ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2024 ਵਿੱਚ 92 ਫੀਸਦੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਡੀਟੀਪੀ ਵੈਕਸੀਨ ਦੀ ਤੀਜੀ ਡੋਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 17 ਜੁਲਾਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤਰਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਰ੍ਹੇ 'ਚ ਟੀਕਾਕਰਨ ਤੋਂ ਵਾਝੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ('ਜ਼ੀਰੋ ਡੋਜ਼ ਚਿਲਡਰਨ') ਦੀ ਗਿਣਤੀ 43 ਫੀਸਦੀ ਘਟ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਡਬਲਊਐੱਚਏ ਨੇ ਯੂਨੀਸੈੱਫ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ 'ਚ ਸਾਲ 2023 'ਚ ਟੀਕਾਕਰਨ ਤੋਂ ਵਾਝੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1.6 ਮਿਲੀਅਨ ਸੀ ਜੋ ਸਾਲ 2024 ਵਿੱਚ ਘਟ ਕੇ 0.9 ਮਿਲੀਅਨ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਲਗਪਗ 7 ਲੱਖ ਬੱਚੇ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ (ਸਾਊਥ ਏਸ਼ੀਆ) ਲਈ ਯੂਨੀਸੈੱਫ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਵਿਦੇਸ਼ਕ ਸੰਜੋ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅੱਜ ਵੱਧ ਬੱਚੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੂਰ-ਦੂਰਾਡੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕੱਮਲ ਟੀਕਾਕਰਨ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੱਖਣ ਏਸ਼ੀਆ ਨੇ ਟੀਕਾਕਰਨ ਦੀ ਗੁਣ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਵਰੇਜ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2024 ਵਿੱਚ 92 ਫੀਸਦੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਡੀਟੀਪੀ ਵੈਕਸੀਨ ਦੀ ਤੀਜੀ ਡੋਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 17 ਜੁਲਾਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤਰਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਰ੍ਹੇ 'ਚ ਟੀਕਾਕਰਨ ਤੋਂ ਵਾਝੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ('ਜ਼ੀਰੋ ਡੋਜ਼ ਚਿਲਡਰਨ') ਦੀ ਗਿਣਤੀ 43 ਫੀਸਦੀ ਘਟ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਡਬਲਊਐੱਚਏ ਨੇ ਯੂਨੀਸੈੱਫ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ 'ਚ ਸਾਲ 2023 'ਚ ਟੀਕਾਕਰਨ ਤੋਂ ਵਾਝੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1.6 ਮਿਲੀਅਨ ਸੀ ਜੋ ਸਾਲ 2024 ਵਿੱਚ ਘਟ ਕੇ 0.9 ਮਿਲੀਅਨ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਲਗਪਗ 7 ਲੱਖ ਬੱਚੇ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ (ਸਾਊਥ ਏਸ਼ੀਆ) ਲਈ ਯੂਨੀਸੈੱਫ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਵਿਦੇਸ਼ਕ ਸੰਜੋ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅੱਜ ਵੱਧ ਬੱਚੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੂਰ-ਦੂਰਾਡੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕੱਮਲ ਟੀਕਾਕਰਨ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੱਖਣ ਏਸ਼ੀਆ ਨੇ ਟੀਕਾਕਰਨ ਦੀ ਗੁਣ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਵਰੇਜ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2024 ਵਿੱਚ 92 ਫੀਸਦੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਡੀਟੀਪੀ ਵੈਕਸੀਨ ਦੀ ਤੀਜੀ ਡੋਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਰਾਜ ਵਿਆਹੀ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਰੋਕੇ ਗਏ: ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 17 ਜੁਲਾਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤਰਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਰੋਕੂ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਦੇ ਦੋ ਮਾਮਲੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਰੋਕੇ ਗਏ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਇਸਤਰੀ ਅਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯੂਨਿਟ (ਭੀ.ਸੀ.ਪੀ.ਯੂ.), ਸੀ.ਡੀ.ਪੀ.ਓ., ਬਾਲ ਭਲਾਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਚਾਈਲਡ ਹੇਲਪ ਲਾਈਨ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਸਾਹਿਬ ਚੱਕ (ਬਲਾਕ ਕਲਾਨੌਰ) ਅਤੇ ਗਾਧੀਆਂ ਪਿੰਡ (ਬਲਾਕ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਵਿਖੇ ਤਿੰਨ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਰੋਕੇ ਗਏ। ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਰੋਕੂ ਐਕਟ 2006 ਦੇ ਤਹਿਤ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੀ ਲੜਕੀ ਅਤੇ 21 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਲੜਕੇ ਦਾ

ਵਿਆਹ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ 'ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ। ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਮੁਕਤ ਰਾਜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨ

ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਾਲ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹ ਤੋਂ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਖਮਈ ਭਵਿੱਖ ਵਾਲਾ ਰਾਜ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰਿਵਾਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਵਿਆਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਈਲਡ ਹੇਲਪਲਾਈਨ ਨੰਬਰ 1098 ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਜਾਗਰੂਕ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਜੱਕਰ ਕਰਕੇ ਵੀ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਚਾਈਲਡ ਹੇਲਪ ਲਾਈਨ ਨੰਬਰ 1098 ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਪਤਾ ਗੁਪਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 17 ਜੁਲਾਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤਰਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਗਾਜ਼ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਅਤੇ ਸਨਸਨੀਪੇਸ਼ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਲੋਕ ਦਲ (ਇਨੇਨੋ) ਦੇ ਗਸਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਚੋਟਾਲਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਇਸ਼ਟ ਨੇਟ ਰਾਹੀਂ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਯਕੀਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਕਰਨ ਚੋਟਾਲਾ ਨੂੰ ਕਾਲਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਇਸ਼ਟ ਨੇਟਰੀ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵੱਡੇ ਇਸ਼ਟ ਨੇਟਰੀ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੀਤੀ ਭਰਤ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਣਗੇ। ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਾ ਦਿਓ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਪ੍ਰਧਾਨ' ਕੱਲ ਭੇਜ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਇੱਥੇ 'ਪ੍ਰਧਾਨ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਨਫੇ ਸਿੱਧ ਰਾਹੀਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਯਕੀਨੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਰਨ ਚੋਟਾਲਾ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸੈਕਟਰ-3 ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਡੇ ਇਸ਼ਟ ਨੇਟਰੀ ਦੇ ਆਰੀਓ ਸਬੂਤ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੋਟਾਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੁਰੰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹੀ ਚੋਟਾਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵਾਪੂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 17 ਜੁਲਾਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤਰਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਗਾਜ਼ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਅਤੇ ਸਨਸਨੀਪੇਸ਼ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਲੋਕ ਦਲ (ਇਨੇਨੋ) ਦੇ ਗਸਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਚੋਟਾਲਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਇਸ਼ਟ ਨੇਟ ਰਾਹੀਂ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਯਕੀਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਕਰਨ ਚੋਟਾਲਾ ਨੂੰ ਕਾਲਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਇਸ਼ਟ ਨੇਟਰੀ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵੱਡੇ ਇਸ਼ਟ ਨੇਟਰੀ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੀਤੀ ਭਰਤ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਣਗੇ। ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਾ ਦਿਓ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਪ੍ਰਧਾਨ' ਕੱਲ ਭੇਜ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਇੱਥੇ 'ਪ੍ਰਧਾਨ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਨਫੇ ਸਿੱਧ ਰਾਹੀਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਯਕੀਨੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਰਨ ਚੋਟਾਲਾ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸੈਕਟਰ-3 ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਡੇ ਇਸ਼ਟ ਨੇਟਰੀ ਦੇ ਆਰੀਓ ਸਬੂਤ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੋਟਾਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੁਰੰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹੀ ਚੋਟਾਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵਾਪੂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕ

